

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 19 maart 2021

Datum GS-besluit : 6 april 2021

Vragen nr. 30

Vragen van mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA) over Vervuiling drinkwater door datacenters

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 19 maart 2021 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Het CDA maakt zich zorgen om de kwaliteit en de zekerheid van de levering van het drinkwater in de provincie. Op 18 maart 2021 publiceerde het Noord-Hollands Dagblad een artikel¹ waaruit blijkt dat er een onderzoeksrapport is opgesteld over het datakoelwater van de twee datacenters in Hollands Kroon.

Uit dit rapport komen alarmerende conclusies naar voren: niet alleen verbruiken deze twee bestaande datacenters al heel veel drinkwater, volgens deze bron zouden er daarnaast ook chemicaliën aanwezig zijn in het geloosde koelwater. Dit rapport is niet openbaar gemaakt en daarnaast is niet bekend om welke chemicaliën en welke hoeveelheid het zou gaan. Nu wil de gemeente Hollands Kroon nog vijf nieuwe datacenters een vergunning geven.

Inmiddels hebben we ook kennis genomen van de weblog² van gedeputeerde Loggen over datacenters en water. Hierin wordt beschreven dat de provincie zelf opdracht heeft gegeven voor dit onderzoek en om goed op de hoogte te zijn van de situatie. We juichen het toe dat er aandacht is voor de waterkwaliteit en het watergebruik, maar we betreuren het dat dit onderzoek niet gepubliceerd is, ondanks de alarmerende conclusies.

Gezien het bovenstaande heeft het CDA de volgende vragen:

¹ [Datacenters brengen levering drinkwater Noord-Holland in gev... - Noordhollandsdagblad](#)

² [Weblog Cees Loggen: Over datacenters en water - Provincie Noord-Holland \(noord-holland.nl\)](#)

INLEIDING ANTWOORDEN

De provincie wil duidelijkheid krijgen over de impact van datacenters op de leefomgeving, op de energieleveringszekerheid, op de watervoorraad, op het oppervlaktewater en helderheid over onze sturingsmogelijkheden.

De opwarming door klimaatverandering zorgt voor langere en drogere zomers, wat leidt tot hoger (drink-)waterverbruik. Ook de kwaliteit van het oppervlaktewater heeft daarbij onze bijzondere aandacht. De verwachting is dat langdurige droge zomers vaker gaan voorkomen. Daarnaast neemt ook de bevolkingsgroei, en daarmee het watergebruik in Noord-Holland toe. Daar willen wij als provincie op anticiperen.

Het waterverbruik neemt in die langer durende en warmere periodes sterk toe, logischerwijs óók door datacenters die juist dan meer koeling, en afhankelijk van de koelmethode meer water verbruiken. Over de water-uitdagingen in combinatie met de gevolgen van klimaatverandering komen beleidsadviseurs via webinars met enige regelmaat bij elkaar om kennis te delen en te overleggen.

Voor een goede aanpak op dit dossier moet je goed weten waar je het over hebt. Dat vereist onderzoek en het ophalen en delen van kennis met verschillende partijen die betrokken zijn bij de watervoorziening. Hiervoor hebben wij vorig jaar opdracht gegeven voor een onderzoek het gebruik van water door datacenters. Helaas moesten wij concluderen dat het genoemde rapport naar onze mening nog onvoldoende onderzoeks-data opleverde (de steekproef was te klein) om goed onderbouwde conclusies te kunnen trekken. Dat was de reden om het rapport niet te publiceren. Het rapport is inmiddels via deze link te lezen: [Onderzoek waterverbruik datacenters - Provincie Noord-Holland - 2019.8-er4b \(noord-holland.nl\)](#).

Noord-Holland wil een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters zijn en blijven, we willen nieuwe ontwikkelingen faciliteren en daarmee de ICT-sector versterken. Zolang er voldoende oog is voor het effect van datacenters op het landschap, het benutten van de restwarmte, de energievoorziening en het watergebruik wegen de voordelen op tegen de nadelen. Om dit in kaart te brengen werken we aan een Noord-Hollandse datacenterstrategie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Bent u het met me eens dat de resultaten van dit onderzoek zorgwekkend zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

De berichtgeving in een ochtendkrant verwees naar een, naar onze mening, onvoldragen rapport. Wij hebben opdracht gegeven voor een onderzoek naar de impact van datacenters op de watervraag maar de resultaten bleken niet representatief te zijn voor de gehele sector. Op 15 december 2020 hebben wij Provinciale Staten geïnformeerd over de start van het opstellen van een provinciale aanvulling op de datacenterstrategie van de Metropoolregio Amsterdam.

Vraag 2:

U geeft aan dat het rapport niet gepubliceerd is omdat de steekproef te klein was. Gaat u deze uitbreiden om nu goed onderbouwde conclusies te kunnen trekken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaat u deze dan wel publiceren?

Antwoord 2:

Zie inleiding. We werken aan een Noord-Hollandse Datacenterstrategie waarin we de sturingsmogelijkheden voor zoetwatergebruik opnemen. Verder gaan we in overleg met de Omgevingsdienst na wat de mogelijkheden voor een verdiepend onderzoek naar wateraspecten van datacenters zijn.

Vraag 3:

Hoe kan het dat er voor het uitgeven van een vergunning geen eisen of criteria gelden voor de aanwezige chemicaliën in het geloosde water, zoals om welke chemicaliën het zou gaan en de hoeveelheid ervan?

Antwoord 3:

Er worden op basis van de bij Hoogheemraadschap Hollandsnoorderkwartier bekende gegevens geen chemicaliën toegevoegd aan het koelwater. Er wordt door één van de twee datacenters bij Agriport zout toegevoegd aan het koelwater. Het te lozen koelwater (brijn) bevat daardoor een hogere concentratie aan zouten dan drinkwater. Ook het koelwater van het tweede datacenter bevat meer zout als gevolg van indikking door verdamping (concentraat). Het lozingswater van beide datacenters voldoet aan de eisen die het waterschap stelt alvorens een lozingsvergunning af te geven. Het lozingswater bevat maximaal 1500 mg/liter chloride. Dit is minder dan het ontvangende oppervlaktewater. Lozing van water met chemicaliën is niet toegestaan.

Vraag 4:

De Provincie is toezichthouder. Gaat u erop toezien dat deze criteria en eisen worden herzien en waar nodig verscherpt?

Antwoord 4:

Wat betreft het lozen van koelwater vertrouwen wij erop dat de waterkwaliteitseisen die het waterschap stelt bij de aanvraag voor een lozingsvergunning afdoende zijn.

Vraag 5:

De datacenters zijn terughoudend naar de overheid over welke chemicaliën in het water aanwezig zijn en in welke hoeveelheid. Wordt deze kennis wel gedeeld met PWN? Zo nee, zou dit wel gedeeld kunnen worden met PWN, zodat zij weten op welke chemicaliën zij het water moeten filteren?

Antwoord 5:

PWN levert drinkwater aan de datacenter en zij gebruiken dit water voor koeling. Door indikking bij de datacenters wordt dit water zouter. Over de kwaliteit van het lozingswater gaat het waterschap. PWN controleert de inkomende oppervlaktewaterkwaliteit en de drinkwaterkwaliteit grondig. Het Gebiedsdossier horende bij het innamepunt Andijk is het instrument om de inkomende waterkwaliteit met de waterbeheerders te borgen. Daarin is het waterkwaliteitsaspect van de lozing vanuit datacenters signaleerd. In het uitvoeringsprogramma is hieraan een maatregel gekoppeld zodat invulling wordt gegeven aan hetgeen hier gevraagd.

Vraag 6:

U geeft aan in gesprek te zijn met andere provincies over de watervoorziening, maar niet iedere provincie heeft datacenters staan. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de eisen voor het waterverbruik en de waterlozing van drinkwater in de provincie Noord-Holland beter worden verankerd?

Antwoord 6:

Wij werken aan een Noord-Hollandse Datacenterstrategie. Verder zijn wij zijn in overleg met alle provincies en waterschappen die water onttrekken uit het IJsselmeer. De meeste datacenters worden in onze provincie en in Groningen en Flevoland gepland. Ook andere (toekomstige) ontwikkelingen als waterstofproductie en het bestrijden van bodemdaling brengen in deze regio een nieuwe watervraag voor het IJsselmeer met zich mee. Daarom is het van belang in afstemming met alle gebruikers van het IJsselmeerwater en met het Rijk nieuw beleid te gaan ontwikkelen. Voor de lozing van koelwater is geen nieuwe aanpak nodig. De vergunningverlening volstaat.